

Aasiaat 27.12.2018

FM2019/46

Hermed fremsættes følgende beslutningsforslag i henhold til § 33 i Forretningsordenen for Inatsisartut:

Forslag til Inatsisartutbeslutning om at Naalakkersuisut pålægges at oprette en certificeringsordning af grønlandske smykkesten. Til dette skal man tage "Redegørelse om certificering af grønlandske smykkesten og stenfigurer" fra juni 2017 som udgangspunkt.

(Medlem af Inatsisartut Peter Olsen, Inuit Ataqatigiit)

Begrundelse:

Under EM2015 havde jeg et forslag med følgende afstemningstema:

*"Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut pålægges senest til FM 2016 at fremlægge en redegørelse om forskellige muligheder for certificering af grønlandske ædelsten."*¹

Forslaget fik tilslutning i Inatsisartut og Naalakkersuisut blev pålagt at realisere beslutningen. Naalakkersuisut færdiggjorde arbejdet i juni 2017.

Mange forskellige muligheder for certificeringer blev nævnt i denne redegørelse, hvad man kan bruge certifikaterne til, hvilke konsekvenser disse kan medføre ligeledes hvad de kunne koste.

Som bekendt er råstofområdet været i rivende udvikling her i landet igennem de sidste år; på efterforskningsområdet, undersøgelsesfaserne, udvind og eksport af råstoffer.

Vi kan som konkret eksempel nævne rubinminen ved Qeqertarsuatsiaat som startede produktion i 2017 og nu er godt i gang.

Under planlægningsfasen havde TNG (True North Gems) haft planer om at slibe 20 – 22 millioner ædelsten i 10 – 15 år. Mange smykkesten til en samlet værdi på mange penge.

Ligeledes ved vi at hjemmehørende også foretager efterforsker og udvinder smykkesten og forædler disse til smykker. Her i de senere år har flere hjemmehørende end nogensinde indgivet ansøgninger til efterforskning samt udvinding.

Kort sagt forholder det sig sådan, at der er gode muligheder for at slå sig ned som en smykkestensproducent, også måske kan smykkestensindustrien blive et af de vigtigste erhverv i den allernærmeste fremtid.

Hvis det skal blive tilfældet, må der ske handlinger og lægges strategier; og et af det ting der skal gøres er, at certificere smykkesten som er udvundet her i landet.

¹ EM2015 pkt.103

En sådan certificering vil medføre at disse smykkesten kan slibes og bearbejdes af hjemmehørende – og dermed kan bevise at disse ikke er produceret ulovligt – hvor det kan bevises at disse smykkesten er produceret uden benyttelse af børnearbejdskraft; ikke produceret af sla-ver, ikke produceret i krigszoner; er ikke betalt med blod – og er produceret i en ikke konflikt-område.

Det siges at disse produkter der er produceret under ordentlige forhold, har en bedre pris og mere efterspurgt af køberne.

Hvis de hjemmehørende skal have en god position i eksportmarkedet, kan vi ikke komme uden om at skulle udfærdige certifikater der beviser at smykkesten slebet af lokale samt at de er udvundet og bearbejdet under ordentlige forhold.

Ligeledes kan man på redegørelsen læse, at dette også var et ønske fra de lokale; man havde i 2016 fremsendt spørgsmål til 14 ud af 25 småskalalicenshavere, og næste alle af disse har ud-trykt ønske om certificeringer af smykkesten. En sådan certificering kan medføre, at der ska-bes større efterspørgsel ude i verden samt at smykkesten stiger i værdi.

Med disse begrundelser fremsætter jeg et forslag om at Naalakkersuisut pålægges at udfærdige en certificeringsordning af grønlandske smykkesten til Inatsisartut.

Jeg håber at mit forslag vil møde tilslutning.

Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige:

I den nævnte redegørelse står der følgende på side 20-21:

Design og produktion af certifikater

Version 1: Design af et certifikat som skal bruges til alle mineraltyper der bliver omfattet af ordningen. Mineraltypen kan for eksempel angives ved afkrydsning eller håndskrevet tekst. Der produceres omkring 6.000 stk. Prisen per stk. er ca. 2,30 kr.

Version 2: Design af fem individuelle certifikater for de fem mest solgte mineraltyper og 1 certifikat for øvrige mineraler, hvor mineraltypen fx kan angives ved afkrydsning eller håndskrevet tekst. Der produceres omkring 6.000 stk. Prisen per stk. er ca. 3,30 kr.

Certifikaterne designes af et designbureau, der sammen med Departementet for Råstoffer også udarbejder certifikaternes tekst på engelsk og grønlandsk.

Designbureauet udarbejder desuden et certifikatmærke til salgsstederne, der kan være et klistermærke med certifikatets logo, til opklæbning i salgsstedets glasparti ved indgangsdøren. Certifikatmærket i salgs-stedets glasparti skal markedsføre certifikatet og dermed grønlandske smykkesten og stenfigurer. Der-udover tjener certifikatmærket en funktion for det tilfælde at salgsstedet ikke vil have certifikatet ved-hængt de udstillede stenprodukter.

Budgettet er udregnet på baggrund af en vurdering fra et designbureau i Nuuk.

Stykprisen er baseret på, at brugerne kun dækker omkostningerne i forbindelse med design og produktion af certifikatet.

Interne arbejdstimer til udvikling af ordningen

Ved indførsel af en certificeringsordning, vil Departementet for Råstoffer bruge ressourcer på at udvikle og implementere ordningen. Følgende opgaver samt timeforbrug forventes i opstartsfasen til udvikling af version 1:

Udvikling af informations materiale til brugere af ordningen 60 timer

Udvikling af markedsføringsmateriale 15 timer Udvikling af adfærdskodeks 100 timer

Udvikling af interne kagebøger 20 timer

Udvikling af certifikat 30 timer

Politisk orientering 15 timer

Udarbejdning af brugervejledninger 20 timer

Projektbeskrivelse vedrørende IT-system til registrering af certifikater 10 timer

I alt 270 timer Der forventes at udvikling af version 2 vil kræve lidt flere ressourcer.

Det samlede timeforbrug forventes derfor at være omkring 300 timer.

Interne arbejdstimer til administration af ordningen

Følgende omkostninger forventes at være forbundne med driften af ordningen;

Håndtering af certifikat (forsendelse mm.) 45 timer om året

Evaluering af ordningen 20 timer om året IT-system (registrering certifikater) 10 timer om året

Der forventes derfor at Departementet for Råstoffer vil bruge omkring 75 timer om året til at administrere ordningen.

Andre eksterne omkostninger

Design af markedsføringsannoncer ca. 6.000

Udvikling af IT-system ca. 30.000

Markedsføringsannoncer ca. 10.000 om året

Forsendelsesomkostninger ca. 1.000 om året

Ligeledes henviser jeg til 2 andre tabeller på siderne 22-24.

Økonomiske og administrative konsekvenser for det private:

I forbindelse med køb af certifikater, forventes det at en certifikat kommer til at koste mellem 2,30 kr og 3,50 kr.

Når smykkestenene certificeres, forventes det at eksportprisen for smykkesten vil blive højere. Derfor forventes det at at denne vil blive til en lille fordel for råstofindustrien.

Økonomiske og administrative konsekvenser for borgerne:

Ingen.